

POSTIGNUĆA U OBLASTI MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA (MSP) I PRILIKE ZA PREDUZETNIŠTVO U BOSNI I HERCEGOVINI

OPĆENITO

Mala i srednja preduzeća (MSP) predstavljaju glavni oslonac za privredu zemalja Zapadnog Balkana i Turske u procesu pristupanja EU i čine

99% svih preduzeća
u EU.

**MSP-OVI
GENERIŠU
2 OD 3 RADNA
MJESTA**

**9 OD 10
PREDUZEĆA
SU MSP-OVI**

Evropska unija provodi niz kampanja i projekata usmjerenih na:

- ▶ Stvaranje povoljnog poslovnog okruženja omogućavajući MSP-ovima olakšan pristup finansijskim sredstvima i tržištima smanjujući administrativna opterećenja provedbom Zakona o malim preduzećima Evrope (eng. Small Business Act – SBA),
- ▶ Razmjenu primjera najbolje prakse i ideja među preduzetnicima,
- ▶ Podršku konkurentnosti MSP-a i inovacijama,
- ▶ Osiguravanje ključne mrežne podrške i informacija za MSP-ove.

MSP SEKTOR U BOSNI I HERCEGOVINI

U kontekstu Bosne i Hercegovine, MSP-ovi u najvećoj mjeri doprinose stvaranju radnih mjesta i uključivom privrednom rastu, te učestvuju sa preko 60% u ukupnom broju zaposlenih i generišu 60% BDP-a. Iako je postignut očigledan napredak, Bosna i Hercegovina je i dalje u **ranoj fazi** u oblasti politike MPS-ova.

Uslovi za razvoj MSP-ova u BiH su:

Usklađene i koordinirane politike u oblasti industrije i MSP-ova u cijeloj zemlji, u skladu sa prioritetima Reformske agende,

Poslovno okruženje poboljšano kroz smanjene i pojednostavljene postupke i troškove registracije preduzeća, provedbu zakona o elektronskom potpisu, što omogućava pohranu poreza putem interneta, pružanje podrške za novoosnovana i izvozno orijentisana preduzeća te efikasnije izdavanje građevinskih dozvola.

Postignuti vidljivi napredak u oblasti MSP-ova i preduzetničkih politika u BiH podrazumijeva:

- ▶ **Sveobuhvatnu mrežu za izvještavanje** o provedbi Zakona o malim preduzećima u cijeloj zemlji, koju je uspostavilo Vijeće ministara BiH,
- ▶ **Dodjelu uloge koordinatora Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH**, koje je imenovalo novog nacionalnog koordinatora,
- ▶ **Uspostavljanje preduzetničkog učenja** i postavljanje temelja za sistem cjeloživotnog preduzetničkog učenja,
- ▶ Sporazum sa EU o sudjelovanju u **Programu za konkurenčnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća (COSME)**, potpisani u junu i ratifikovan u decembru 2016. godine.

PODRŠKA EU SEKTORU MSP-ova U BIH

Konkurentnosti i razvoju MSP-ova u BiH znatno doprinosi prethodna i sadašnja finansijska pomoć EU:

- ▶ Višedržavni IPA (Instrument za pretpričupnu pomoć) program ima za cilj povećanje regionalne konkurentnosti kroz bolji pristup finansijskim sredstvima za MSP-ove;
- ▶ Horizon 2020, novi sedmogodišnji program za istraživanje i inovacije EU;
- ▶ COSME, program Evropske unije za konkurentnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća;
- ▶ Program za razvoj i inovacije preduzeća Zapadnog Balkana (WB EDIF), koji je osnovala EU s ciljem poboljšanja pristupa MSP-ova finansijskoj pomoći u zemljama Zapadnog Balkana.

Evropska unija je osigurala blizu 55 miliona eura za podršku MSP-ovima tokom proteklih 15 godina. Dodatnih 15 miliona eura je predviđeno u okviru IPA II programa. Kroz tehničku podršku i dodijeljena bespovratna sredstva, MSP-ovi su dobili znatnu podršku za razvoj u konkurentnim sektorima, kao što su turizam, prehrambena industrija, drvna i metalna industrija.

Više informacija o programima EU za podršku MSP-ovima je dostupno na internet stranicama:

- Instrument za pretpričupnu pomoć – IPA http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/ipa/
- Programu za konkurentnost preduzeća i malih i srednjih preduzeća – COSME <https://ec.europa.eu/easme/en/cosme>
- Program za razvoj i inovacije preduzeća Zapadnog Balkana (WB EDIF), <http://www.wbedif.eu/about-wb-edif/>

USPJEŠNE PRIČE I PRIMJERI NAJBOLJE PRAKSE FINANSIRANI SREDSTVIMA EU

USPJEŠNA PRIČA I ✓

'Krajina Klas' – Bolje tržišno pozicioniranje uz pomoć međunarodnog industrijskog eksperta

'Krajina Klas', osnovana kao mala porodična pekara 1955. godine, tražila je podršku za poboljšanje pekarskih proizvoda, uvođenje novih receptata i polupečenih proizvoda kako bi se produžio rok trajanja proizvoda.

Bliska saradnja između višeg menadžmenta 'Krajina Klasa' i eksperata rezultirala je stvarnim promjenama koje su se dogodile u pekari sa instaliranjem nove opreme, optimizacijom postojećih i uvođenjem novih proizvoda, samim tim čineći je pionirom u ovom polju u zemlji.

USPJEŠNA PRIČA II ✓

MDG International d.o.o. – Poticaj poslovanju uvođenjem novog dizajna softverskog rješenja modeliranja

MDG International d.o.o., proizvođač metalnih dijelova i potkomponenti iz Sarajeva, dobio je finansijsku pomoć za uvođenje novog 3D softverskog rješenja modeliranja te podsticanje razvoja i izvozne aktivnosti.

Povećanje učinkovitosti resursa omogućilo je kompaniji da proširi svoje proizvodne pogone, poveća broj zaposlenih za 57% i ostavilo više prostora za ulaganje u edukaciju zaposlenika.

PRIMJER NAJBOLJE PRAKSE ✓

Jedinstveno partnerstvo doprinijelo razvoju **IT sektora u BiH**

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) i BIT Alijansa, skupina od šest vodećih IT kompanija iz Bosne i Hercegovine, zajedno su radili na obuci nove generacije IT programera kroz program EU „Podrška konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u BiH”.

U maju 2015. godine, prva generacija studenata je završila obuku. Ovom šestomjesečnom obukom polaznici su stekli vitalne vještine koje mogu iskoristiti pri pronašlaku budućeg zaposlenja, te je samim tim povećan broj zaposlenih.

EU info centar u BiH
Skenderija 3a, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

T: +387 (0)33 206 851, +387 (0)33 227 082
E: info@EUIC.ba

Ovaj projekat finansira Evropska unija

Delegacija Evropske unije u Bosni i Hercegovini
Skenderija 3a, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

T: +387 (0)33 254 700 F: +387 (0)33 666 037